

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 271/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Matejom Csenkym, advokátom, Moyzesova 8, Piešťany, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 34Tk/1/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 34Tk/1/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Trnava **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 34Tk/1/2018 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **5 250 eur**, ktoré mu **j e** Okresný súd Trnava **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Trnava **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 271/2025-18 z 23. apríla 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) v celom rozsahu na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť doručенú mu 18. marca 2025, ktorou sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 34Tk/1/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje tiež prikázať okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov, priznať mu primerané finančné zadostučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a ostatného spisového materiálu vyplýva, že proti sťažovateľovi bola 9. februára 2018 na okresnom súde podaná obžaloba pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) a j) Trestného zákona, o ktorej dosiaľ nie je právoplatne rozhodnuté. Napadnuté konanie tak trvá 7 rokov. Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania, sťažovateľ uvádza, že okresný súd v jeho trestnej veci vykonal dokazovanie na niekoľkých hlavných pojednávaniach a prvýkrát rozhodol rozsudkom sp. zn. 34Tk/1/2018 z 13. júna 2019. Predmetný rozsudok na podklade podaných odvolaní Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) ako odvolací súd uznesením sp. zn. 5To/105/2019 z 9. januára 2020 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Následne okresný súd rozhodol v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 34Tk/1/2018 1. júla 2020, ktorý bol opätovne na základe podaných odvolaní uznesením krajského súdu sp. zn. 5To/83/2020 z 30. septembra 2021 v celom rozsahu zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Okresný súd následne vykonal hlavné pojednávanie až 1. marca 2024, teda s odstupom 2 a pol roka.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. K právnej a faktickej zložitosti veci sťažovateľ predostiera, že nevykazuje také znaky mimoriadnej zložitosti, ktorá by neumožňovala súdu vec ukončiť po dobu 7 rokov. V napadnutom konaní je síce prítomná určitá faktická zložitost' (počet svedkov, cezhraničný spor), avšak ani táto skutočnosť nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku trestného konania. Sťažovateľ svojím správaním neprispel k vzniku zbytočných prietahov, zúčastňoval sa hlavných pojednávaní alebo konajúcemu súdu včas oznámil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. S prihliadnutím na privilegovaný charakter trestnej veci sťažovateľa, ktorá si vyžaduje z hľadiska požiadavky plynulosti konania osobitnú starostlivosť, je dĺžka napadnutého konania bezprecedentná a ústavnoprávne neakceptovateľná. Požiadavku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľ odôvodňuje pretrvávajúcim pocitom právnej neistoty, ktorý ovplyvňuje jeho verejný aj rodinný život, je poškodená jeho dobrá povesť a žije s vedomím, že možno bude v budúcnosti odsúdený a bude musieť nastúpiť na výkon trestu.

III.

Vyjadrenie okresného súdu

4. Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/252/2025 zo 7. apríla 2025, o ktoré ho ústavný požiadal ešte vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľa (v súlade s § 56

ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde), uvádzajúc chronologický prehľad procesných úkonov realizovaných v napadnutom konaní, uviedol, že vo veci došlo k opakovanej zmene zákonného sudcu (od 9. februára 2018 do 30. júna 2019 – [REDAKOVANÉ], od 1. júla 2019 do 31. mája 2022 – [REDAKOVANÉ], od 1. júna 2022 dosiaľ – [REDAKOVANÉ]). Vo veci je aktuálne nariadený termín hlavného pojednávania na 6. máj 2025. V správaní sťažovateľa neboli identifikované také prvky, ktoré by prispeli k doterajšej dĺžke trestného konania, sťažovateľ sa zúčastňuje hlavných pojednávanií aj po jeho prepustení z väzby. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitosť veci, okrem námietok vznesených procesnými stranami je úlohou súdu sa vysporiadať s právnou kvalifikáciou samotného stíhaného skutku a dôsledne sa riadiť záväznými pokynmi zo strany odvolacieho súdu, ktorý dvakrát zrušil rozsudok tunajšieho súdu v celom rozsahu, a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie. V doterajšom postupe zákonných sudcov nie sú badateľné subjektívne, ale ani objektívne prieťahy v konaní, súd vo veci konal a koná v rámci svojich možností, vykonával úkony s vynaložením úsilia vec rozhodnúť, pričom išlo o väzobnú vec, o ktorej súd konal prednostne a urýchlene. Tiež je potrebné vziať do úvahy aj ďalšie atribúty, ako napr. počet svedkov a cezhraničnosť sporu.

4.1. Z objektívneho hľadiska sa doba viac ako 7 rokov od doručenia obžaloby môže zdať dlhá, avšak za daného skutkového stavu sa vec v kratšej dobe skončiť nedala. Okresný súd chápe, že stav právnej neistoty sťažovateľa môže mať na neho negatívny vplyv, na druhej strane považuje za potrebné uviesť, že aj množstvo úkonov vykonaných súdom vo veci svedčí o tom, že tento má snahu dosiahnuť právoplatné skončenie veci v čo najkratšom čase. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa považuje za účelovú, s úmyslom získať finančné odškodnenie, a preto je nedôvodná. Pre prípad, že ústavný súd posúdi ústavnú sťažnosť ako dôvodnú a rozhodne jej o prijatí na ďalšie konanie, okresný súd nesúhlasí s ani jedným z navrhovaných bodov petitu predloženej ústavnej sťažnosti.

4.2. Po prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie okresný súd zotrval na svojom pôvodnom vyjadrení a doplnil, že v predmetnej trestnej veci 6. mája 2025 vyhlásil rozsudok, ktorým sťažovateľa spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je trestne stíhaný. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie prokurátor, a preto po písomnom vyhotovení rozsudku bude súdny spis predložený krajskému súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

6. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov spočíva hlavne v námietke neefektívneho postupu okresného súdu v jeho trestnej veci (k tomu bližšie bod 2 odôvodnenia tohto nálezu), ktorého dôsledkom je dĺžka súdneho konania presahujúca 7 rokov bez právoplatného rozhodnutia.

7. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej

neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 118/2019).

8. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť aj v trestnom konaní taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty strán (III. ÚS 233/2021). Táto povinnosť súdu je implicitne obsiahnutá aj v § 1 a § 2 ods. 7 Trestného poriadku. Podľa § 247 ods. 5 Trestného poriadku pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie jeho riadneho priebehu a na to, aby vec bolo možné prejednať a rozhodnúť bez jeho odročenia. Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie než doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania (II. ÚS 32/03, III. ÚS 183/05).

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

10. V konkrétnom posudzovanom prípade sťažovateľa podľa ústavného súdu trestná vec sťažovateľa, ktorá je predmetom rozhodovania, nie je právne príliš zložitá. Zvýšená faktická zložitosť, na ktorú poukázal aj sám sťažovateľ, vyplýva z počtu viacerých obžalovaných (väzobne stíhaných, pozn.), svedkov, ktorých prítomnosť bola nutná na hlavných pojednávaniach. Vo veci v rámci dokazovania boli vypracované znalecké posudky i odborné vyjadrenia. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, tento dĺžku napadnutého konania nezapríčinil, aj po skončení väzobného stíhania jeho osoby sa osobne zúčastňoval hlavných pojednávanií.

11. Ústavný súd vo vzťahu k postupu okresnému súdu v napadnutom konaní konštatuje, že tento sa vo veci snažil konať plynule a vo veci uskutočnil veľké množstvo hlavných pojednávanií, na ktorých vykonal dokazovanie výsluchom svedkov, znalcov, prečítaním znaleckých posudkov, odborných vyjadrení a prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky. V priebehu konania bolo potrebné opakovane rozhodovať o väzobnom stíhaní obžalovaných, resp. o ich sťažnostiach odvolacím súdom, čo viedlo k objektívnemu predĺženiu napadnutého konania z dôvodu rozhodovania o opravných prostriedkoch odvolacím súdom.

11.1. Okresnému súdu je však nutné v jeho postupe vytknúť značnú nesústreďenosť, ktorá sa premietla do dvoch zrušujúcich rozhodnutí krajského súdu na podklade podaných odvolaní. Prvý rozsudok okresného súdu sp. zn. 34Tk/1/2018 z 13. júna 2019 bol zrušený uznesením krajského súdu č. k. 5To/105/2019 z 9. januára 2020 a druhý rozsudok sp. zn. 34Tk/1/2018 z 1. júla 2020 bol zrušený rozhodnutím odvolacieho súdu č. k. 5To/83/2020 z 30. septembra 2021. Postup okresného súdu bol neefektívny aj vo fáze predloženia súdneho spisu krajskému súdu na rozhodnutie o možnej zaujatosti jedného z prísediacich po odročení hlavného pojednávania 10. novembra 2023. Okresný súd predložil súdny spis krajskému súdu 5. decembra 2023, ktorý mu ho ako predčasne predložený vrátil 11. decembra 2023. Po doplnení námietky zaujatosti bol súdny spis opätovne predložený

nadriadenému súdu 9. januára 2024, ktorý o námietke zaujatosti rozhodol 18. januára 2024 a súdny spis vrátil okresnému súdu 5. februára 2024.

12. Z uvedeného možno vyvodit', že vo veci konajúci súd nerešpektoval zásadu rýchlosti a efektívnosti súdneho konania a spôsobil tak priet'ahy v napadnutom konaní svojou nesústredenou činnosťou. Okresný súd nesie plnú zodpovednosť za svoj opakovaný nesústredený postup, ktorý nemožno ničím ospravedlnit'. Na hlavnom pojednávaní uskutočnenom 6. mája 2025 vyhlásil rozsudok, ktorým bol sťažovateľ spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, proti ktorému bolo okresnou prokuratúrou zahlásené odvolanie. Aktuálne sa súdny spis nachádza u zákonného sudcu vo fáze písomného vyhotovovania rozsudku.

13. Ústavný súd v súvislosti s opakovaným rozhodovaním o podanom opravnom prostriedku sťažnostným súdom v súlade s judikatúrou ESLP uvádza, že nemožno ospravedlnit' priet'ahy, ktoré vznikli opakovaným zrušením rozhodnutí súdu nižšej inštancie odvolacím súdom, najmä keď sú mu vytýkané chyby, ktorých sa tento súd dopustil (pozri napr. rozsudok ESLP vo veci Spas Todorov proti Bulharsku z 5. 11. 2009, č. 38299/05, § 41 – § 44). Zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08), ktorú možno v postupe okresného súdu konštatovať opakovane.

14. Ústavný súd uzatvára, že neefektívnou činnosťou okresného súdu došlo v napadnutom konaní k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Berúc zreteľ na podstatu dotknutých práv sťažovateľa, kvalifikoval nesústredenú činnosť okresného súdu ako relevantné priet'ahy v trestnom konaní a deklaroval porušenie označených práv (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a primerané finančné zadost'učinenie

15. Napadnuté konanie sa v čase rozhodovania o ústavnej sťažnosti presunulo do fázy písomného vyhotovenia rozsudku vyhláseného na hlavnom pojednávaní 6. mája 2025. Keďže okresný súd v rámci svojej dispozície ešte nevykonal všetky procesné úkony doručovania a následne úkony smerujúce k predloženiu veci sťažovateľa na rozhodnutie krajskému súdu o odvolaní prokurátora, ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde formuloval okresnému súdu príkaz konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

16. V zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať sťažovateľovi, ak o to požiadajú, primerané finančné zadost'učinenie, ktorého cieľom je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

17. Sťažovateľ si uplatnil primerané finančné zadost'učinenie 10 000 eur, ktoré považuje za spravodlivé vzhľadom na predmet konania, jeho neprimeranú dĺžku, neefektívny postup

okresného súdu a pretrvávajúcu právnu neistotu sťažovateľa vyplývajúcu z absencie právoplatného rozhodnutia v jeho trestnej veci.

18. Ústavný súd pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Práve s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu sťažovateľom požadovanú výšku finančného zadosťučinenia nepovažoval za primeranú a na tomto mieste pripomína, že priznané finančné zadosťučinenie predstavuje len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou.

19. Zohľadniac doterajšiu dĺžku konania (7 rokov a 3 mesiace), konštatovaný neefektívny postup okresného súdu v napadnutom konaní, opakované rozhodovanie veci odvolacím súdom a mieru intenzity zásahu do namietaných práv sťažovateľa, ústavný súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie 5 250 eur (bod 3 výroku nálezu) a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľa nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

20. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania pred ústavným súdom v celkovej sume 949,17 eur z titulu trov právneho zastúpenia (bod 4 výroku tohto nálezu) a pri jej výpočte vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

21. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu) plus 2 x režijný paušál, teda trovy spolu 771,68 eur. Ústavný súd priznanú odmenu zvýšil o 23 % DPH, ktorej je právny zástupca sťažovateľa platiteľom (§ 18 ods. 3 vyhlášky), priznaná náhrada tak predstavuje celkovú sumu 949,17 eur.

22. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu